

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS ILGALAIKIS PLANAS

I KLASĖ

(4 pamokos)

Situacijos analizė

Mokslo metų pradžioje I a ir I b gimnazijos klasių mokiniai per lietuvių k. ir literatūros pamokas dalijami į tris laikinąsias grupes pagal mokymosi lygius (aukštesnysis, pagrindinis ir patenkinamas), remiantis ugdymo(si) pasiekimais 8 klasėje: standartizuotų testų rezultatais, metiniais pažymiais ir dėsiusių mokytojų rekomendacijomis. Po I semestro galimi pasikeitimai.

Tikslas

Padėti mokiniams suvokti ir ugdyti lietuvių kalbą kaip svarbią savo tapatybės dalį, Lietuvos visuomenės bendravimo būdą; atrasti literatūrą kaip asmeninei egzistencijai svarbią kultūros sritį, ugdyti savarankišką ir kūrybišką požiūrį į literatūrą; suvokti save kaip lietuvių kalbos, literatūros ir kultūros paveldėtoją, puoselėtoją ir kūrėją; ugdyti laisvo, atsakingo asmens savimonę.

Uždaviniai

Sudaryti sąlygas, kad mokymdamiesi lietuvių kalbos ir literatūros mokiniai:

- * suprastų kalbos sistemą, įgustų reikšti mintis, kurti tekstus žodžiu ir raštu taisyklinga, aiškia bei turininga kalba, atrastų lietuvių kalbos teikiamas kūrybos galias;
- * atrastų skaitymo malonumą, suvoktų literatūrą kaip meną, lavintųsi estetinę pajautą, išvelgtų literatūros jungtis su kitais menais;
- * susipažintų su lietuvių ir kitų tautų literatūra, su lietuvių tautosaka, kitais Lietuvos kultūrai svarbiais tekstais, jų kalbine įvairove, iškilomis kultūros asmenybėmis, kultūrai reikšmingais istoriniais įvykiais;
- * susipažintų su Europos kultūros tradicija, jos ištakomis; išvelgtų jungtis tarp lietuvių ir užsienio literatūros kūrinių;
- * remdamiesi literatūra formuotųsi moralines nuostatas, suvoktų sąžiningumo, teisingumo, ištikimybės, pilietinės atsakomybės bei kitų žmogaus dorybių grožį, jų svarbą bendruomenės gyvenime, ugdytųsi šias dorybes;
- * domėtųsi Lietuvos kultūriniu gyvenimu, kritiškai vertintų informaciją, pateikiamą įvairiais informacijos kanalais, lavintųsi savarankiško mąstymo gebėjimus.

Bendrosios kompetencijos

Mokėjimo mokytis
 Komunikavimo
 Pažinimo
 Socialinė
 Inicijatyvumo ir kūrybingumo
 Asmeninė

UGDYMO TURINYS

Sritis (ciklas, skyrius)	Valandų skaičius	Pamokos tema	Gebėjimai, pasiekimai	Vertinimas	Integravimas	Pastabos
Kalbos sistemos pažinimo mokymasis	59	<p>Kurso tikslai ir uždaviniai (1)</p> <p>Kalba kaip socialinis reiškinys (4+2v)</p> <p>8 klasės kurso kartojimas ir gilinimas.</p>	<p>Suvokia programos apimtį ir dalyko tikslus bei vertinimo sistemą.</p> <p>Geba paaiškinti lietuvių kalbos unikalumą ir savitumą, aptarti bendrinės kalbos formavimosi procesą.</p> <p>Geba diskutuoti apie dabartinę lietuvių kalbos padėtį, kalbos kitimą, globalizacijos procesų poveikį lietuvių kalbai, jos tarmėms ir kitoms kalboms.</p> <p>Nurodo pagrindinius lietuvių kalbos tarmių skirstymo dalykus, geba aptarti gyvenamosios vietos tarmės santykį su bendrine kalba.</p> <p>Geba paaiškinti ir atlikti kalbos tyrimo darbus: numatyti tikslą, suplanuoti tyrimą, surinkti medžiagą, ją analizuoti, daryti išvadas, pristatyti rezultatus.</p> <p>Kalbėdami ir rašydami laikosi</p>	<p>R. Granauskas Žodžio paglostymas. Straipsnio turinio atpasakojimas žodžiu (santraukos raštu pateikimas arba idėjų perteikimas žodžiu) arba / tarmės pristatymas arba pranešimas apie kalbą (2 K) Vertinama pažymiu.</p>	<p>Pasaulio kalbų ir lietuvių tarmių žemėlapiu analizė (geografija, istorija)</p>	

		<p>Igūdžių įtvirtinimas (10)</p> <p>bendrinės lietuvių kalbos gramatikos normų. Geba taikyti visas rašybos taisykles, kurdami tekstą laikosi taisyklingos lietuvių kalbos rašybos reikalavimų. Geba taikyti visas privalomąsias vientisinių ir sudėtinių sakinių skyrybos taisykles. Taisyklingai skiria tiesioginę kalbą. Geba naudotis įvairiais žodynais, skaitmeniniais lietuvių kalbos ištekliais. Kurdami tekstą laikosi skyrybos reikalavimų. Kalbėdami skiria tvirtapradę ir tvirtagalę priegaides, taiko pagrindines linksniuojamųjų kalbos dalių, veiksmažodžio ir nekaitomų kalbos dalių kirčiavimo taisykles.</p> <p>Fonetika ir kirčiavimas (10+2v)</p> <p>Moka naudotis kirčiavimo žodynais ir elektroninėmis kirčiuoklėmis. Geba išgirsti klausomo teksto tarties ir kirčiavimo klaidas, jas</p>	<p>Diktantai ir pratimai, tikrinantys rašybos ir skyrybos taisyklių taikymą.</p> <p>Įsivertinimas. Kaupiamais vertinimas.</p> <p>Kontrolinis diktantas. Vertinama pažymiu (2 K)</p> <p>Samprotavimo rašinyje apie kūrybos vaidmenį žmogaus gyvenime (2K) Kirčiavimo praktinis</p>		<p>Naudojamasi elektronine kirčiuokle ir kt. el. programomis</p> <p>(IT)</p>	
--	--	---	---	--	---	--

		<p>Morfologija ir rašyba (6+2v)</p> <p>Sudėtiniai prijungiamieji sakiniai (13)</p>	<p>paiškina ir ištaiso. Samprotauja tinkamai ir pagrįstai remdamiesi perskaitytais kūriniais, pateikia tinkamus argumentus rašydami ir kalbėdami pasirinkta ar duota tema.</p> <p>Kalbėdami ir rašydami laikosi bendrinės lietuvių kalbos gramatikos normų. Geba taikyti visas rašybos taisykles, kurdami tekstą laikosi taisyklingos lietuvių kalbos rašybos, pusdalyvių ir padalyvių, linksnių vartojimo reikalavimų.</p> <p>Skiria ir tinkamai vartoja sudėtinius jungtukinius ir bejungtukinius sakinius. Nurodo sudėtinių prijungiamųjų sakinių rūšis, šalutinių sakinių</p>	<p>patikrinimas. Marija Gimbutienė – iškili Lietuvos ir pasaulio kultūros asmenybė. Pristatymai: vaizdinės medžiagos arba dokumentinės literatūros pateikimas ir komentavimas Vertinama pažymiu pranešėjų tartis ir kirčiavimas (1L)</p> <p>Tekstų (ir savo rašinių) redagavimas ir tobulinimas. Atpasakojimas apie tautosakos gyvybingumą, ir jo taisyms. (2K) Vertinama pažymiu.</p> <p>Sintaksinio nagrinėjimo pratimai ir sinoniminių konstrukcijų rašymo pratimai.</p>	<p>Sąsaja su etnokutūra</p>	
--	--	--	---	--	------------------------------------	--

		<p>Sujungiamieji sakiniai (5)</p> <p>Bejungtukiai sakiniai. (4+1v)</p>	<p>laipsnius, geba parinkti šalutinių sakinių sintaksinių sinonimų.</p> <p>Geba paaiškinti atskiriamųjų ir išskiriamųjų sintaksinių konstrukcijų ypatumus.</p> <p>Kurdami tekstą laikosi skyrybos reikalavimų ir sakinių sudarymo bei siejimo normų (jungtukai, jungiamieji žodžiai, įvardžiai,rieveiksmiai, dalelytės).</p> <p>Skiria ir tinkamai vartoja sudėtinius jungtukinius ir bejungtukius sakinius.</p> <p>Geba parinkti sujungiamųjų ir bejungtukių sakinių sintaksinių sinonimų.</p> <p>Geba paaiškinti atskiriamųjų ir išskiriamųjų sintaksinių konstrukcijų ypatumus.</p> <p>Kurdami tekstą laikosi skyrybos reikalavimų ir sakinių sudarymo bei siejimo normų (jungtukai, jungiamieji žodžiai, įvardžiai,rieveiksmiai, dalelytės).</p> <p>Redaguodami savo tekstus, geba parinkti stilistiškai tinkamas</p>	<p>Kaupiamasis vertinimas.</p> <p>Kontrolinis diktantas iš Just. Marcinkevičius „Dienoraščiai ir datos“ arba apie kito poeto kūrybą (2 K)</p> <p>Sakinių sintaksinis ir skyrybinis nagrinėjimas.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas</p> <p>Sakinių sintaksinis nagrinėjimas. Savarankiškas darbas.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p>		
--	--	--	---	--	--	--

<p>Kalbos vartojimo ugdymas</p>	<p>26 L+ 9 K</p>	<p>Rašybos ir skyrybos kartojimas ir įgūdžių įtvirtinimas (5+2v)</p> <p>Rezervinis laikas (2)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Straipsnio turinio atpasakojimas žodžiu (santraukos raštu pateikimas arba idėjų perteikimas žodžiu) arba tarmės pristatymas, arba pranešimas apie kalbą (2 K) ▪ Skaitytojo užrašai arba/ir namų rašinio aptarimas (2 L) ▪ Vydūnas – iškili Lietuvos kultūros asmenybė (2 L) ▪ Sigitas Geda – iškili Lietuvos kultūros asmenybė (2 L) ▪ Diskusija Ką reiškia būti lietuviu, Lietuvos žmogumi šiandien? (1 L) 	<p>sintaksines konstrukcijas.</p> <p>Kalbėdami ir rašydami laikosi bendrinės lietuvių kalbos tarties ir kirčiavimo normų. Klausydami sakomo teksto, geba išgirsti kirčiavimo klaidas ir jas ištaisyti. Geba taikyti visas rašybos taisykles, kurdami tekstą laikosi taisyklingos lietuvių kalbos rašybos reikalavimų. Kurdami tekstą laikosi skyrybos reikalavimų.</p>	<p>Diktantas, su kūrimo užduotimi. Vertinama pažymiu (2K)</p>	<p>Integruota su istorija ir pilietiškumo ugdymu</p>	
--	------------------------------------	--	--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasirinktų eilėraščių apie tėvynę deklamavimas atmintinai (1 L) ▪ Gero kūrinio vertinimo kriterijai. Teksto suvokimas su rašymo užduotimi. Argumentavimas (1 L) ▪ Samprotavimo rašinys apie kūrybos vaidmenį žmogaus gyvenime (2 K) ▪ Marija Gimbutienė – iškili Lietuvos ir pasaulio kultūros asmenybė (1 L) ▪ Skaitytojo užrašų aptarimas. Savarankiškai skaitytos knygos pristatymas žodžiu arba pranešimas remiantis skaitytomis knygomis (2 L) ▪ Teksto suvokimo ir kūrimo užduotis. Sakmės kūrimas taikant priežasties pasekmės modelį (1 L) ▪ Spektaklio Eglė žalčių karalienė arba kitos pasakos inscenizacijos recenzija, arba sceninės interpretacijos kūrimas (2 L) ▪ Tekstų lyginimo užduotis: pasakos struktūros analizė (1 L) ▪ Atpasakojimas apie tautosakos gyvybingumą 			Teatras, dailė, muzika	
--	---	--	--	-----------------------------------	--

<p>Literatūrinis ugdymas</p>	<p>42</p>	<p>vertinamas pažymiu, ir jo taisymas. (2 K)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Knygos leidimas dirbant grupėmis (savarankiškai pasirinktos lyrikos tematika ir/ar motyvai pasirenkamojoje lyrikoje ar savo aplinkoje) ir pristatymas (2 L) ▪ Klausomo K. Donelaičio „Metų“ teksto emocinio poveikio aptarimas (1 L) ▪ Žemaitės asmenybė (2 L) ▪ Literatūrinis rašinys remiantis dviem šaltiniais. Lyginamoji kūrinų analizė. Veikėjo paveikslas (2 L) . ▪ I. Simonaitytės asmenybė (2 L) ▪ V. Daujotytės ir V. Kubiliaus straipsnių apie Žemaitę ir I. Simonaitytę analizė (1 K) ▪ V. Kudirka. „Iš mano atsiminimų keletas žodelių“. Teksto suvokimo užduotis: klausimų formulavimas (1 L) ▪ Skaitytojo užrašų ar savarankiškai perskaitytų knygų pristatymas. Mokinių rekomenduojamų knygų sąrašo sudarymas (2 K) <p>Tiriamąjį metų kalbos darbo pristatymas (2K)</p> <p>I tema. Knygų skaitymas – savęs ir pasaulio pažinimo būdas (4+2v)</p>	<p>Analizuodami kūrinius žodžiu ir raštu vartoja sąvokas ir jas sieja</p>	<p>Negrožinio teksto esminių žodžių radimas, savo</p>	<p>Istorija</p>	
-------------------------------------	------------------	---	---	---	------------------------	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knyga kaip pasaulio ir savęs pažinimo būdas (V. Juknaitės „Išsiduosi. Balsu“ ištraukos) (2) ▪ Knyga kaip pokalbis su kitu (E. M. Remarko romanas „Trys draugai“ arba kita pasirinkta užsienio rašytojo knyga) (2) 	<p>su kūrinio prasmų aiškinimu ir žanrinėmis ypatybėmis: (ne)grožinė literatūra, pasakojimas, pasakotojas, veikėjai, fabula, siužetas, konfliktas, veiksmas, veiksmo vieta, veiksmo laikas, dialogas, monologas, epitetas, palyginimas, metafora, metonimija, personifikacija.</p> <p>Nagrinėja tekstus ir pasakotojo poziciją, siedami su rašytojo biografija ir jo gyvenama epocha, laikotarpiu.</p> <p>Aptaria perskaitytus kūrinius susiedami juos su šiuolaikine kultūra ir jos reiškiniiais, savo ir bendruomenės gyvenimo problemomis arba samprotauja tinkamai ir pagrįstai remdamiesi perskaitytais ar girdėtais tektais raštu, pateikia pavyzdžių iš kūrinių, plėtoja temą, keldami klausimus ir pateikdami argumentų.</p>	<p>nuomonės formulavimas, klausimų kėlimas, argumentavimas.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p> <p>Literatūros kūrinio analizė, randant sąsajų su XX amžiaus istorijos įvykiais.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p> <p>Savarankiškai skaitytos knygos pristatymas žodžiu arba parnešimas remiantis skaitytomis knygomis arba/ir teksto namuose rašymas, samprotaujant literatūros kūrinių situacijų, veikėjų charakterių ar vertybių aspektais ir tobulinimas gavus grįžtamąją</p>	<p>Etika</p> <p>Istorija</p>	
--	--	--	--	---	--	--

		<p>II tema. Žmogus ir tėvynė (5+6v)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Asmens ir tėvynės ryšio pagrindimas Vydūno tekste „Tėvynė ir žmogus“ (iš Vydūnas. „Septyni šimtmečiai lietuvių ir vokiečių santykių“) (1) ▪ Žmogus iš Lietuvos: S. Gedos eilėraštis „Giesmė apie pasaulio medį“ (1) ▪ Koks žmogus – tokia jo tėvynė: R. Gavelio „Jauno žmogaus memuarai“ (12 laiškas, ištraukos) (2) ▪ Tėvynės tema moderniojoje literatūroje (1) 	<p>Savarankiškai parengia pranešimą su vaizdine medžiaga iš tiriamųjų kalbos arba literatūros darbų.</p> <p>Analizuoja ir interpretuoja poezijos kūrinius, apibūdina jų poetiką (žanrą, temą, motyvus, vaizdinius, kompoziciją), nusako savo nuotaiką ir suformuoja kūrinio temą, pagrindinę mintį, svarbiausias idėjas.</p> <p>Geba atpažinti ir apibūdinti įvairiuose tekstuose panaudotas raiškos priemones ir jų paskirtį, paaiškina teksto sąsajų su kontekstu aspektus, atpažįsta pagrindinius įtakos darymo būdus.</p> <p>Geba tinkamai vartoti sąvokas: kalbos poetika, elipsė, epitetas, palyginimas, metafora, metonimija, personifikacija, simbolis, retorinės figūros, strofa, metras, rimas, ritmas.</p>	<p>informaciją.</p> <p>Vertinama pažymiu.</p> <p>Pranešimai remiantis savarankiškai surinkta medžiaga. Vertinama pažymiu Literatūros kūrinio aspektinis lyginimas: tekstų pasakojimo, kompozicijos, veikėjų charakterių, epizodų, motyvų, vaizdinių, idėjų ir kt.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas</p> <p>Diskusija analizuotų kūrinių tema / argumentų grupavimas ir analizavimas.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p> <p>Scenos kalbos, laikysenos įgūdžių formavimas. Poetinio teksto deklamavimas atmintinai.</p> <p>Vertinama pažymiu.</p>	<p>Pilietiškumo ugdymas</p>	
--	--	---	---	--	------------------------------------	--

		<p>III tema. Kūryba žmogaus gyvenime (5+1v)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vaizduotės ir saviraiškos svarba I. Šeinaus romane „Kuprelis“ (3) ▪ Kūrėjo ir visuomenės santykis O. Vaildo romane „Doriano Grėjaus portretas“ arba kitame pasirinktame kūrinyje (2) <p>IV tema. Dialogas su tradicija: mitas, tautosaka, literatūra (2+3v)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Etninės kultūros savitumas ir svarba šiandien: N. Vėliaus pokalbis su Marija Gimbutiene (2) 	<p>Atmintinai skaito poeziją.</p> <p>Analizuodami kūrinius žodžiu ir raštu vartoja sąvokas ir jas sieja su kūrinio prasmių aiškinimu ir žanrinėmis ypatybėmis.</p> <p>Nusako prozos kūrinių temą, suformuluoja juose keliamas problemas ir pagrindines idėjas, apibūdina pasakotojo poziciją, veiksmo laiką ir vietą, situacijas, siužetą, veikėjų charakterius, kompoziciją ir kalbos vartojimo ypatumus.</p> <p>Nurodo tekstų tipą, žanrą ir funkcinį stilių, paaiškina jų pagrindines savybes ir paskirtį; paaiškina, kaip teksto raiškos būdas priklauso nuo jo paskirties / adresato, tipo ir autoriaus individualybės.</p> <p>Geba apibūdinti tekstus žodžiu ir raštu, atpasakoja ir pateikia santrauką, komentuoja, prieštarauja, kuria interpretacijas, išreiškia nuomones ir susieja</p>	<p>Romano ypatybių atpažinimas.</p> <p>Veikėjo charakteristikos sudarymas pagal jo paties žodžius.</p> <p>Veikėjų konfliktų atskleidimas (pokalbis grindžiant savo poziciją citatomis iš kūrinio).</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p> <p>Pristatymai su vaizdinės medžiagos arba dokumentinės literatūros pateikimais ir komentavimais.</p> <p>Vertinama pažymiu.</p> <p>Kultūrinės informacijos rinkimas: teminių darbų aplankas apie istorines kultūros</p>	<p>Istorija</p> <p>Etninė kultūra</p>	
--	--	--	---	---	---	--

		<p>IV tema. 1 potėmė. Mitai aiškina pasaulį (3+1v)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lietuvių kilmės mitų pagrindinės reikšmės ir idėjos (1) ▪ Kilmės mitų svarba bendruomenės tapatybei: pasakojimai apie Sovijų ir Vaidevutį (1) ▪ Baltų kilmės pasakojimo apie Palemoną ryšys su Antika (1) 	<p>tekstus su savo patirtimi ir nuostatomis.</p> <p>Per metus bus perskaite ne mažiau kaip dešimt meniškai vertingų, skirtingų žanrų knygų iš 9–10 (gimnazijų I–II) klasei rekomenduojamų kūrinių ir pasirinktų savarankiškai.</p> <p>Analizuodami kūrinius žodžiu ir raštu vartoja sąvokas ir jas sieja su kūrinio prasmų aiškinimu ir žanrinėmis ypatybėmis.</p> <p>Nurodo tekstų tipą, žanrą ir funkcinį stilių, paaiškina jų pagrindines savybes ir paskirtį; paaiškina, kaip teksto raiškos būdas priklauso nuo jo paskirties / adresato, tipo ir autoriaus individualybės.</p> <p>Aptaria perskaitytus kūrinius įsisiedami juos su šiuolaikine kultūra ir jos reiškiniiais, savo ir bendruomenės gyvenimo</p>	<p>asmenybės.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas</p> <p>Savarankiškai skaitytos knygos pristatymas žodžiu arba pranešimas remiantis skaitytomis knygomis.</p> <p>Vertinama pažymiu.</p> <p>Ryšų tarp įvykių, priežasčių ir pasekmių aiškinimas. Negrožinio teksto esminių žodžių radimas. Kūrinio idėjų siejimas su anksčiau perskaitytais tekstais, informacijos pateikimas grafiniu būdu / diskusija / viešąja kalba.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p>	<p>Istorija, etninė kultūra</p>	
--	--	---	---	--	--	--

		<p>IV tema. 2 potėmė. Pasakos gyvybingumas (1+3v)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pasakos „Eglė žalčių karalienė“ perteikiamos egzistencinės patirtys (1) <p>IV tema. 3 potėmė. Liaudies daina ir dainiškoji poezija (4+2v)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liaudies dainų pasaulis – tradicinės pasaulėjautos išraiška (3 pasirinktos liaudies dainos) (1) ▪ Antano Strazdo asmenybė. Lyrinė lietuvių dainų tradicija A. Strazdo idilėje „Strazdas“ (1) ▪ Jauno žmogaus paveikslas A. Vienažindžio 	<p>problemomis.</p> <p>Kalbėdami ir rašydami laikosi bendrinės kalbos normų ir viešojo bendravimo etikos.</p> <p>Įvairaus pobūdžio pokalbiuose kultūringai kelia problemas, svarsto, pritaria ar prieštarauja pateikdami argumentų.</p> <p>Dalijasi patirtimi, nuomone bei informacija, atsižvelgdami į kalbėjimo situaciją ir adresatą.</p> <p>Vertina klausomo arba stebimo ir klausomo teksto turinį, raišką, poveikį klausytojui bei kalbėjimo kultūrą, geba apibendrinti ir interpretuoti tai, ką išgirdo ar perskaitė.</p> <p>Lyginamoji analizė.</p> <p>Analizuoja, lygina (gretina ir supriešina) tekstus, juos vertina ir apibendrina savo įžvalgas.</p> <p>Lygindami tekstus, paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis, vaizduojamas situacijas remdamiesi patirtimi,</p>	<p>Literatūros kūrinio lyginimas su kitais menais.</p> <p>Spektaklio anotacijos, recenzijos rašymas.</p> <p>Spektaklio pagal pasirinktą kūrinį projektavimas (afiša, pakvietimas, programa), recenzija; spektaklio lankymas su užduotimis (vaidmeniniai žaidimai).</p> <p>Vertinama pažymiu.</p> <p>Kultūrinės informacijos rinkimas: teminių darbų aplankas.</p> <p>Dailės ar muzikos kūrinių / meninės fotografijos, idėjomis ar nuotaika artimų skaitytam literatūros</p>	<p>Etika, dailė, muzika, IT</p> <p>Muzika</p>	
--	--	---	--	---	---	--

	<p>poezijoje (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tekstų lyginimo užduotis. Salomėja Nėris. „Kaip žydėjimas vyšnios“ (1) <p>IV tema. 4 potėmė. Tapatybės raiška literatūroje (18+8v)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tautinės bendruomenės tapatybės ir orumo gynimas. Tradicinis etosas – vertybės, papročiai, principai. K. Donelaitis „Metai“ (ištraukos) (3) ▪ Moters vaidmens aktualizavimas. Žemaitė „Marti“ (3) ▪ Žmogaus ir medžio ryšys V. Krėvės apsakyme „Skerdžius“ (3) ▪ Tautinės bendruomenės tapatybės ir orumo gynimas I. Simonaitytės romane „Aukštųjų Šimonių likimas“ (4) ▪ Savivertės gynimas ir priešinimasis aplinkos brutalumui: Baliukevičius-Dzūkas. „Dienoraštis“ (ištrauka) (1) 	<p>perskaitytu(-ais) tekstu(-ais), programoje nurodytais atvejais – ir istoriniu (kultūriniu) kontekstu. Atpažįsta, geba paaiškinti ir tikslingai vartoja leksines, sintaksines ir fonetines stiliaus figūras bei retorines raiškos priemones; apibūdina stilingos kalbos reikalavimus.</p> <p>Geba tinkamai vartoti sąvokas: poema, didaktika, hegzametras, alegorija, hiperbolė; kūrinio vaizduojamasis pasaulis: pasakojimas, pasakotojas, kalbantysis, veikėjai, fabula, siužetas, konfliktas, veiksmas, veiksmo vieta, veiksmo laikas, dialogas, monologas. Apibūdina personažo išvaizdą, veikėjo charakterį, elgesį remdamiesi tekstu, palygina ir supriešina veikėjus, vertina jų elgesį ir pateikia jų elgesiui alternatyvų, palygina save su personažais. Kontekstinė analizė. Nagrinėja</p>	<p>kūriniui, parinkimas ir šio pasirinkimo pristatymas / komentavimas.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p> <p>Klausomo arba stebimo ir klausomo teksto turinio, raiškos, poveikio klausytojui bei kalbėjimo kultūros vertinimas.</p> <p>Komentuojamasis kūrinio skaitymas (nežinomų žodžių ir prasminių akcentų aiškinimasis / sąvokų žemėlapiu sudarymas). Mokytojo aiškinimo konspektavimas.</p> <p>Kaupiamasis vertinimas.</p> <p>Mokinių pranešimai.</p> <p>Vertinama pažymiu.</p> <p>Kultūrinės</p>	<p>Istorija</p> <p>Biologija</p> <p>Pilietiškumo ugdymas</p>	
--	--	---	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tradicijos ir modernumo sandūra R. Granausko novelėse „Kai šlama ažuolai“ ir „Liūdnosios upės“ (3) ▪ Tapatybės atramos. A. Landsbergis „Žodžiai, gražieji žodžiai“ (1) 	<p>tekstus ir pasakotojo poziciją, siedami su rašytojo biografija ir jo gyvenama epocha, laikotarpiu. Lygindami tekstus, paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis, vaizduojamas situacijas remdamiesi patirtimi, perskaitytu(-ais) tekstu(-ais), programoje nurodytais atvejais – ir istoriniu (kultūriniu) kontekstu. Gretina ir lygina tekstus pasakojimo, kompozicijos, veikėjų charakterių, epizodų, motyvų, vaizdinių aspektais. Nurodo siužeto, personažų, motyvų, vaizdinių, idėjų, meninės išraiškos tarptekstines sąsajas. Nustato teksto tipiškas ir individualias savybes, sieja turinį ir formą. Diskutuoja apie kūrinyje svarstomas temas ir problemas</p>	<p>informacijos rinkimas: teminių darbų applanas. Istorinių įvykių ir kultūros turinio ryšys. Laikotarpio ypatybės kūrinyje. Kūrinio kompozicijos analizė: ekspozicijos, veiksmo užuomazgos, konflikto, kulminacijos ir atomazgos aptarimas (kompozicijos schemas sudarymas ir pristatymas); kūrinio aspektiniai tyrimai (tiriamasis darbas – medžiagos rinkimas, analizavimas, sisteminimas, apibendrinimas, pristatymas / kūrybinis rašymas). Klausimų formulavimas remiantis tekstu.</p>		
--	--	---	--	---	--	--

				Kaupiamasis vertinimas. Savarankiškai skaitomo kultūros teksto tezinis planas / probleminių klausimų kėlimas. Vertinama pažymiu.		
--	--	--	--	---	--	--